

Uitgave van de Historische Kring Gente
10e jaargang (2003) nummer 2
Colofon: pagina 24

Marktpraat

historische kring

• villa gannite marca
• ganite • villa gannitae marca in
pago batawa • villa ganneta • ganeta
• villa gannita hubam I • gannitta villa
ecclesia • ganita villa curtis • g
annada locus vel villa • ga
nida • ganit • ganit villa
curia • gent • ge
nt • gennit • g
enth in auer
betuwe • gh
ent • gannit
ense oppidi
um • ghend
ghend • ghe
rnt • gaent •
gaendt • ge
nd • gendt •

gente

Deze Marktpraat is bestemd voor:

Zie enveloppe/omslag

Tentoonstelling
tijdens kersen-
feest
28 en 29 juni
in de Leemhof
Zie pagina 2.

"Kersenpluk" in de 20er jaren van de vorige eeuw.

**We kennen de 2e en 3e van links: Grad en Jan Scholten,
de 4e en 5e van links: Nol en Jan v.d. Heijden.**

**De geweerdragers, 1e en 7e van links en nr 6, achter de paal, kennen we niet.
Wie er meer van weet, mag het zeggen.**

In dit nummer:

<i>Sint Martinuskerk</i>	3
<i>Monumentencommissie / Fotowedstrijd</i>	4
<i>Vuilafvoer</i>	5
<i>Vermiste militair</i>	6
<i>Huwelijksuitzet</i>	7
<i>Kom in de stal</i>	8
<i>Ien 't Gendts: De kienderwage</i>	10
<i>Gemael tot Ghent</i>	12
<i>Oude foto</i>	13
<i>Maison la Solykorst</i>	14
<i>Aanwinsten</i>	16
<i>Terugblik op evenementen</i>	17
<i>Straatnaamgeving Gendt</i>	18
<i>Ons onderkomen / Ouwe van dage</i>	21
<i>Providentia</i>	22
<i>Advertenties</i>	23
<i>Leden, Colofon, Oud en nieuw nieuws</i>	24

Gendtse hennen en hanen

Naast ons contactblad Marktpraat ontvangt u deze keer een publicatie van de Historische Kring Gende door Henk Klaassen met bovenstaande titel.

Deze publicatie staat geheel los van de problemen door de vogelpest eerder dit jaar.

Henk was al eerder bezig met het vergaren van gegevens voor zijn artikel.

Na lezing kunt u de publicatie in de map opbergen bij sectie F Geschiedenis.

De jaarlijkse bijdrage

95% van de leden hoeft niet te schrikken van dit plaatje want van hen hebben wij de betaling kunnen afboeken.

Het geldt alleen voor degenen die om een of andere reden nog niet gereageerd hebben.

Geeft niks, zij ontvangen deze keer als herinnering nogmaals de acceptgirokaart.

Grote boerderijen

en

kleine hofsteden

toen en nu

Vele met foto's van oude en/of nieuwe bewoners.

Dat kunt u zien op de jaarlijkse **fototentoonstelling** van de kring in de Leemhof tijdens het kersenfeest.

Zaterdag 28 juni van 1400 tot rond 2200 uur en
zondag 29 juni van 1100 tot 2000 uur.

Wat nog meer????????????

De uitslag van de fotowedstrijd ter gelegenheid van 20 jaar Historische Kring Gende.
(Zie hiervoor pagina 4.)

Laatste stand van zaken Martinuskerk

Intussen weet iedereen dat het kerkbestuur van de katholieke kerk in Gendt met plannen rondloopt om kerk en kerkhof te slopen en daarbij ook enkele gemeentelijke gebouwen als Leemhof en Providentia wil meenemen om een ambitieus plan Martinus Mark te realiseren.

Even leek het erop dat alleen de Historische Kring Gente daartegen in opstand kwam. In de pers was daarover genoeg te lezen, maar de rest van Gendt reageerde lauw. We kregen wel verwijten, dat wij een meubelhal erin wilden. Voor de duidelijkheid: de journalist is alleen verteld, welke andere functie kerkgebouwen in de omgeving gekregen hebben. Zo'n kop als 'kerk wordt meubelhal', doet het natuurlijk in de krant veel beter dan "kerk wordt appartementen- of verenigingsgebouw". Ons leek niet dat het kerkbestuur naar alternatieven gezocht had voor hun geldgebrek en het noodzakelijke herstel van de kerk. Wij zijn bang, dat met de sloop heel het eigen karakter van Gendt verdwijnt, zonder dat de noodzaak daartoe echt aanwezig is en zonder dat naar een andere invulling gekeken is. Dat Gendt dadelijk niet meer echt herkenbaar is, maar gewoon uitwisselbaar met elke andere moderne plaats in Nederland.

In een algemene voorlichtingsbijeenkomst op een zondag in maart bleek nog eens duidelijk dat het kerkbestuur alleen maar afbraak voor ogen heeft en zelfs geen rustpauze wil inlassen om andere alternatieven te bekijken. Waarschijnlijk heeft voor die tijd menigeen in Gendt gedacht dat het zo'n vaart niet zou lopen, want daarna kregen wij als Historische Kring Gente steeds meer adhesiebetuigingen. Wij wilden vervolgens graag kijken hoe de hele

Gendtse bevolking erover denkt en hebben daarom de wijkplatforms gevraagd een bijeenkomst te beleggen, waarop Gendt zich kan uitspreken. Dit moet nog plaatsvinden.

Intussen had de gemeentelijke monumentencommissie zich al voorstander getoond van een onderzoek naar de monumentale waarde van de kerk. Omdat wij als Historische Kring Gente wilden verhinderen dat er op korte termijn iets onherstelbaars zou gebeuren, hebben wij ook overleg gevoerd met de Rijksdienst voor Monumentenzorg en die heeft gezegd dat de Martinuskerk in eerste instantie zeker mogelijkheden heeft om rijksmonument te worden. Daarop hebben wij als bestuur besloten een zogenaamde artikel 3 procedure te starten om een aanwijzing tot rijksmonument te realiseren en daarvan het kerkbestuur op de hoogte gebracht.

Intussen is er ander verheugend nieuws. De deskundige van het Gelders Genootschap heeft als eerste van de voorlopige monumentenlijst de Martinuskerk met zijn omgeving bekeken en daarover een rapport uitgebracht. Zijn mondeling verslag was lyrisch. Hij sprak van "het hart van Gendt; een bijzonder gebouw van een landelijk vermaard architect; met zijn omgeving een voorbeeld bij uitstek van de wederopbouw na de oorlog. Met zijn begraafplaats en pastorie ook een landschappelijk waardevol geheel, met een weliswaar licht verwaarloosd kerkhof, dat echter niet zonder meer geruimd moest worden". Dit was voor de monumentencommissie de aanleiding om direct de gemeente te adviseren het hele complex als gemeentelijk monument aan te wijzen.

Yvonne de Boer

Voortgang monumentencommissie

Enige tijd geleden heb ik al verslag gedaan van de monumentencommissie die in Lingewaard sinds vorig jaar werkzaam is.

Deze commissie komt eenmaal per twee maanden bijeen en beoordeelt dan o.a. subsidieaanvragen voor restauratie van officiële monumenten in Lingewaard.

Daarbij blijkt dat Gendt er bekaaid afkomt, omdat dit tot nog toe geen echte gemeentelijke monumenten geregistreerd had. In het verleden is er wel een voorlopige monumentenlijst opgesteld, maar de gemeente Gendt had geen geld meer om de lijst definitief te maken. Er komt daarom niets van Gendt ter tafel.

Maar dit gaat binnenkort veranderen. Nu gaat de wet van de remmende voorsprong in werking treden. De panden in Gendt die eventueel een monumentale status kunnen krijgen, worden met ingang

van deze zomer volgens de nieuwste criteria bekeken. De monumentenlijst van Gendt die er uiteindelijk uit zal rollen, zal dus het meest up-to-date van heel Nederland worden.

Het Gelders Genootschap heeft van de gemeente Lingewaard geld gekregen om de voorlopige monumentenlijst van een kleine honderd panden aan de realiteit te toetsen. Men denkt daarvan de helft, dus zo'n vijftig panden inderdaad te onderzoeken en verwacht dat daar uiteindelijk 20 tot 40 monumenten uit zullen rollen.

Eerst worden de eigenaren van eventuele monumentale panden op de hoogte gebracht en dan wordt het pand uitgebreid bekeken. Als alle mogelijke panden gescreend zijn, komt er een totaallijst met panden die in aanmerking komen en daarna bekijkt de monumentencommissie per onderdeel of inderdaad de status van gemeentelijk monument verleend kan worden.

Dit alles natuurlijk in overleg met de eigenaar. De gemeente moet dan natuurlijk ook in de komende jaren meer geld reserveren voor monumenten op de begroting, want een uitbreiding van de lijst, brengt ook meer financiële aanspraken met zich.

Als eerste is de Martinuskerk van Gendt bekeken, omdat de plannen om te slopen steeds dichterbij kwamen. Het resultaat hiervan leest u elders in Marktpraat. Kijk onder laatste stand van zaken Martinuskerk op de vorige pagina. Het is zeer de moeite waard!!!

Yvonne de Boer

Uitslag Fotowedstrijd

Ter gelegenheid van het 20 jarig bestaan van de Historische Kring Gente stond in Marktpraat 2003-I een oproep voor een wedstrijd om foto's in te zenden om te laten zien hoe mooi Gendt is.

13 personen hebben hierop gereageerd

De ingezonden foto's (maximaal 5 foto's per persoon) worden tijdens het kersenfeest aan het publiek vertoond op twee panelen, naast de jaarlijkse tentoonstelling in de Leemhof.

Zie hiervoor ook bladzijde 2 van deze "Marktpraat" .

Een commissie van drie bestuursleden heeft op zich genomen, drie foto's uit te kiezen, van drie verschillende personen, die zij tot de meest geslaagde inzendingen vindt te behoren.

De drie prijzen die we hiervoor beschikbaar hebben zijn:

Een prachtig pas uitgekomen fotoboek "Land van levende rivieren".

Een historische kaart uit 1871 van het gebied dat we bewonen. (Geen echte, maar een reproductie).

Een lekkere fles wijn met een Gendts tintje.

De uitslag wordt bekend gemaakt tijdens de opening op zaterdag 28 juni om 14.00 uur.

Vuilafvoer

Van de gemeente Lingewaard ontvingen we dit voorjaar diverse keren uitvoerig bericht over de afvoer van vuil. Welgeteld besloeg de informatie via de brievenbus twintig pagina's A4. De informatie via de pers is hierbij nog niet eens meegeteld.

Het ging daarbij over: restafval, gft-afval, snoeiafval, oud papier, glas, textiel, chemisch afval, wit- en bruingoed, grof huisafval, kadavers en oud ijzer.

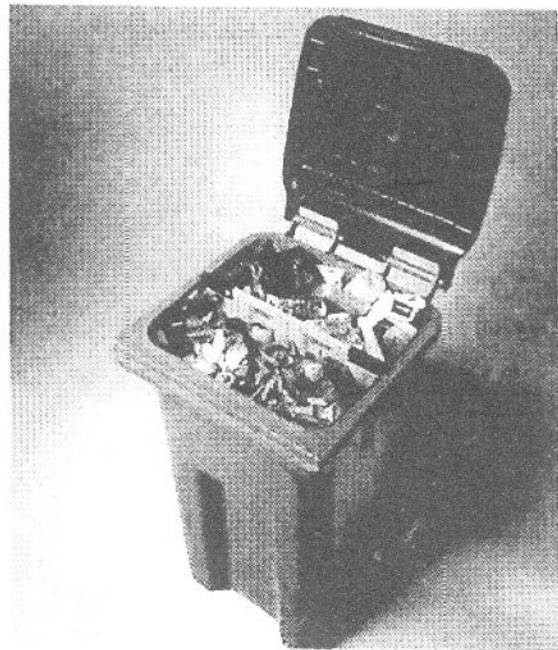
Van 1851 tot 1929 moest de gemeente Gendt jaarlijks voor de provincie Gelderland een verslag van de toestand van de gemeente opmaken.

In de verslagen over 1893 en 1905, die wij tot onze beschikking hebben, werden in het hoofdstuk medische zaken enkele vragen gesteld over de openbare reinheid.

Na enkele vragen over de reinheid van wegen en watervoorziening werd een vraag over afval gesteld:

Deze luidde: Geef de genomen maatregelen op met betrekking tot de afvoer van vuil.

In 1893 was het antwoord: "**Deze worden niet vereist**" en in 1905 schreef de gemeente: **Onnodig**.
Ons commentaar in 2003: **Onnodig**.

Nu we het toch over vuilafvoer hebben, wil ik u toch ook nog even een vijftig jaar verder terug laten kijken.

In 1858 hadden de meeste parochianen behalve de benenwagen nog geen ander vervoer om ter kerke te gaan, die toen (van 1844 tot 1908) aan de Markt stond, het latere Providentia. Een tocht van meer dan een half uur heen en een half uur terug was dus heel normaal. Daarbij een godsdienstbijeenkomst die lang duurde, zal er best wel voor gezorgd hebben dat de nood nogal eens hoog werd. De nabijheid van een kroeg heeft daar misschien ook aan bijgedragen.

In ieder geval:

De pastoor, Gerardus Oosterik, ontving op 2 juni 1858 de volgende brief van het gemeentebestuur:

"Wij hebben de eer Uw Ew. mede te delen dat ter bevordering der openbare reinheid aan de Raad dezer gemeente het voorstel is gedaan tot de oprichting van een openbaar secreet op een geschikt terrein nabij de kom van het dorp; de kosten daarvan zijn geraamd op f 150.=; een vierde deel dier som zal worden gevonden uit een vrijwillige bijdrage, de Raad vermeent, dat Uw Ew. wegens de onreinheid die dikwijls nabij het Kerkgebouw en de pastorie plaats heeft, ook belang heeft bij de opgemelde inrigting, het is daarom dat aan ons is opgedragen Uw Ew. beleefdelijk voor te stellen een gedeelte der kosten in opgemeld f 150.= te willen dragen, mogt Uw Ew. kunnen besluiten een vierde gedeelte daarvan te verstekken, dan zoude de zaak tot stand kunnen komen, wij vlijen ons met een gunstig ant-

woord.

Burgermeester en Wethouders der gemeente Gent. A van der Goes, G. van Gendt."

De pastoor zond de brief door ter goedkeuring naar het bisdom en kreeg ten antwoord:

"Het Kerk bestuur wordt gemagtigd om na billijkheid bij te dragen tot reiniging van de straat. Getekend J Zwijsen."

Het secreet is er gekomen, want enkele jaren later blijkt uit raadstukken dat de burgemeester tegen betaling van een geringe vergoeding de inhoud over zijn weiland mocht laten verspreiden.

Harrie Scholten

Zie ook pagina 22.

Portrettekening, handschrift en handtekening van de bekende aartsbisschop Mgr. J. Zwijsen, die goedkeurde dat Gendt de gelegenheid kreeg de boel netjes te houden.

Mgr. J. Zwijsen

Het Kerk bestuur wordt
gemagtigd om na billijkheid
bij te dragen tot reiniging
van de straat
J. Zwijsen

Vermiste militair

In "Marktpraat" nummer 3 van vorig jaar plaatste ik een artikelje over 12 Duitse militairen die tijdens de evacuatie in Gendt sneuvelden en daarna voorlopig in Doetinchem begraven werden.

Ik beloofde op het verhaal terug te komen als ik nog wat meer gegevens zou kunnen achterhalen. Ik dacht daarbij aan een speurtocht op het Duitse oorlogskerkhof in Ysselsteyn, Midden-Limburg.

Op dit kerkhof liggen meer dan 30.000 militairen begraven. De complete gegevens van deze mensen zijn bij lange na nog niet in computerbestanden opgenomen. Er zou dus in boeken gezocht moeten worden waar zij gesneuveld zijn. Dat zou te doen zijn als we van namen zouden kunnen uitgaan.

En dat kunnen we nu juist niet. Het is dus praktisch onbegonnen werk er achter te komen hoeveel militairen tijdens de tweede wereldoorlog in Gendt gesneuveld zijn.

Naar aanleiding van mijn verhaal kwam Riek Derksen, die destijds in Flieren woonde, bij me met een bidprentje van een gesneuvelde Duitse militair, (zie hiernaast) waarbij ze het volgende vertelde:

"Enkele jaren na de oorlog kregen wij thuis in Flieren bezoek van een Duitser die een bidprentje van een gesneuvelde militair bij zich had. Hij zei daarbij dat hij bij het sterven en begraven van betrokken militair aanwezig was geweest. En verder dat hij bij ons hout gehaald had voor het maken van een kruis.

De Duitser ging met familieleden van mij via de boomgaard achter ons huis in de richting van het Broek. Op zijn aanwijzingen werd de plaats gevonden waar zijn 17-jarige collega gesneuveld en begraven was. Volgens mij was het ergens bij de gebroeders Vos in de buurt.

De autoriteiten hebben er voor gezorgd dat de gesneuvelde militair naar een laatste rustplaats gebracht werd".

In juli 1993 werden in Gendt, net buitendijks in de Polder tegenover de Poelwijk, de restanten van een Duits gevechtsvliegtuig geborgen dat op 27 september 1944 na een aanvalsvlucht als vermist werd opgegeven. Bij deze berging werden ook de stoffelijke resten van de piloot aangetroffen.

Bij naspeuringen van de Stichting Dutch Aircraft Examination Group en identificatie door derden is vast komen te staan dat het hierbij ging om de 21 jarige Unterofficier Helmuth Wesche.

In 1996 kon een vertegenwoordiger van de groep na ruim vijftig jaar vermissing, contact opnemen met een neef van de familie van de piloot.

Deze neef is met een vertegenwoordiger van de stichting bij de plaats van berging geweest en naar Ysselsteyn waar Wesche zijn laatste rustplaats kreeg.

Harrie Scholten

Jesus! Maria! Josef! Martinus!
Herr, Dein Wille geschehe.

Zum frommen Andenken
an den im Kriege gefallenen
Panzerschütze

Matthias Heißmann

Er war geboren zu Rheinbach am 1. April 1927 als Sohn der Eheleute Konstantin Heißmann und Mathilde Kaufmann. Fast noch ein Knabe wurde er Soldat und gab bereits am 12. Oktober 1944 im Alter von 17 Jahren in Holland bei Haalderen sein hoffnungsvolles Leben für das Vaterland hin. Die Kameraden beteten ihn unter militärischen Ehren zur letzten Ruhe bei Flieren. Die Mutter ist durch den Heimgang ihres

einzigsten Sohnes um so mehr erschüttert, als sie am 21. Mai 1942 ihren Gatten durch ein Unglück plötzlich verloren hat. Matthias war ein stiller und einfacher Mensch, seiner Mutter ein gehorsamer und liebender Sohn, der Schwester ein guter Bruder. Die militär. Vorgesetzten rühmen seine kameradschaftl. Gesinnung u. besonders seine Tapferkeit. Noch kurz vor seinem Tode war er für das EK II vorgeschlagen worden. Hoffen wir, daß Christus der König ihn zum Lohne für seine Liebe und Treue eingehen läßt in seine Herrlichkeit.

Die Mutter, die Großeltern, die Schwester und die übrigen Verwandten empfehlen seine lb. Seele der frommen Fürbitte der Gläubigen und dem hl. Opfer der Priester.

Er ruhe im ewigen Frieden.

Buchdruckerei Toni Klein. Rheinbach

SPECIAAL ADRES VOOR
HUWELIJKSUITZETTEN
UITRUSTINGEN VOOR INDIE

FABRIEK VAN ONDERGOED
DAMAST -, LINNEN - EN
KATOENEN GOEDEREN

ALMELO

TELEFOON N° 31.

G 631/32/33

ALMELO

25 November

1932

FILIALEN:
DEN HAAG
PAPESTRAAAT 29
UTRECHT
KINREBROEDERSTR. 26.

TELEGRAM-ADRES:
NENKOLTHOF
ALMELO

DE A.B.C. 5th EDITION

KASSIERS:
WENTSCHE BANK ALMELO
TERDAMSCH BANKVER.
ALMELO

FACTUUR VOOR Mevrouw B. **blokje**
Huize * **privacy**
Gent (O.B.)

Via de Historische kring Huesen ontvingen wij van een mevrouw uit Angeren nevenstaande rekening van een huwelijksuitzet.

Met wat plakwerk is gezorgd dat de rekening, die 2 bladen beslaat, op één pagina kon worden weergegeven.

Aardig om nog eens te zien hoe dat vroeger ging. Het was algemeen gebruikelijk dat de aanstaande bruid voor de bruidsuitzet zorgde.

Als jongetje zaten we in de Langstraat soms naast de weg in het gras. Als er een vrouw/meisje per fiets passeerde, gingen we plat liggen en deden alsof we onder de rokken konden kijken.

We riepen dan: "n rouweze, 'n rouweze!" [rose (lila directoire)]

Niet dat we wat konden zien. Maar de bedoeling ervan was om een reactie uit te lokken.

Harrie Scholten

21	El graslinnen		116/180		0.87	18	27	
21	El cretonne		127/182		0.94	19	74	
	(Alles in 3/2 el verdeeld)							
6	Sloopen van cretonne	127	volgens opgave		1.35	8	10	
6	Sloopen van graslinnen	116	"		1.40	8	40	
1	Tafellaken	gez.	513	160/200		4	45	
1	"	"	"	135/180		3	50	
12	Servetten	"	"	60/60		7	40	
1	Tafellaken	"	569	130/180		2	50	
1	"	"	568	156/185		2	75	
1	"	"	542/185			2	55	
2	Badhanddoeken		61	50/110	0.85	1	70	
2	"		59	58/120	0.80	1	60	
2	"		77	50/100	0.68	1	36	
6	Baddoekjes		52	40/40	0.16	0	96	
6	"		51	"	0.16	0	96	
6	Theedoeken	ongez.	834	68/68	7.25	3	63	
6	"	"	738	"	6.50	3	25	
6	"	"	806	65/65	4.35	2	17	
6	Keukenhanddoeken	"	797	68/68	5.95	2	98	
6	"	"	847	"	5.10	2	55	
6	Potdoeken	"	704	58/58	4.15	2	07	
12	Zakdoeken	"	835	36/36	3.50			
			10 % Kortings		0.35	3	15	
4	El flanel	Serie 2 - 706		per Mtr.	0.53	1	47	
4	El "	" 2 - 650		"	0.53	1	46	
4	El "	" 2 - 745		"	0.53	1	47	
4	El toile	" 8 - kleur 5		per Mtr.	0.68	1	88	
4	El "	" 8 - " 6		"	0.68	1	87	
1	El "	" 8 - " 1		"	0.68	0	47	
5	El flanel	Serie 10 - 8229		per Mtr.	0.35	1	21	
3 1/2	El "	" 4 - 18306		"	0.65	1	57	
1	Nachtjapon	lila 380/44				3	60	
1	"	volgens opgave als	340/44			4	00	
1	"	"	375/44			3	10	
1	"	"	"			3	10	
1	"	"	340/44			4	00 X	
1	"	"	380/46			4	35	
1/2	El flanel	lila als van pon 380			0.62	0	31	
1/2	El "	Serie 4 - 52301		per Mtr.	0.65	0	22	
1/2	El "	" 1 - 8058		"	0.40	0	14	
1/2	El "	" 1 - 8058		"	0.40	0	14	
1/2	El "	" 4 - 7001		"	0.65	0	22	
1/2	El "	" 10 - 8229		"	0.35	0	12	
1	Directoire	lila 8319/6				1	10 X	
1	"	"				1	10	
6	Heerenhemden	volgens ingezonden model			2.30	13	80 X	
10	Sloopenknoopen				0.02	0	20	
		Het borduren is gratis!						
						F.	154 94	

De resteerende flanel 402/80 en
Serie 2 - 705 volgen zoo spoedig
mogelyk.

Kom in de stal

Niet voor niets is 2003 het jaar van de boerderij. Op Open Monumentendag, zondag 14 september 2003, kan in Lingewaard jong en oud onder het motto "Kom in de stal" het boerenbedrijf bezichtigen. Voor de (klein)kinderen een mooie gelegenheid om eens te zien wat de boer doet en om de dieren te bekijken en voor de ouderen de kans om met een beetje heimwee de lucht van vroeger op te snuiven.

In Gendt zijn drie boerderijen **open van 11.00 tot 17.00 uur**.

1. De Geer van de familie Roelofsen, **Flierensestraat 5** is nog een "echte" boerderij, zoals er eens zoveel in Gelderland waren. Met gemengd bedrijf, dat wil zeggen koeien en varkens en daarnaast fruitteelt. In september zijn de kersen van de laagstam boomgaard al op, maar de oogst van appels en peren is volop aan de gang. Er is een sorteermachine te zien en waarschijnlijk als extraatje enkele kalfjes. De stallen met de beesten zijn een belevenis voor de kleintjes en de ouders kunnen hier appels en peren inslaan voor thuis.

2. De familie Hartjes woont nog in een ouderwetse boerenhofstee aan de **Olyhorststraat 25**. Dit type boerderij kwam in de vorige eeuw in Gendt het meest voor. Het was een klein boerenbedrijfje met wat land en wat beesten, dat voorzag in de eerste levensbehoeften. Daarnaast werkte de eigenaar in loondienst, meestal in de steenfabrieken van Gendt. Dhr. Hartjes heeft op 14 september assistentie van imker Blankert om het een en ander over de bijenkasten uit te leggen. Bart Hartjes kan, zoals in wijde omstreken bekend is, naar hartelust over zijn verzameling oude hand-

werktuigen vertellen. In de opstallen als koestal, keujes(varkens)stal en kippenschuur zijn geen dieren meer te bekennen, maar buiten lopen wel enkele pony's rond, misschien wel met veulentje. Er zijn nog enkele hoogstam fruitbomen te bewonderen die langzamerhand bijna overal verdwenen zijn. Hier heb je nog oude soorten als sterappel, bellefleur en smoutappel.

3. De boerderij De Hagevoort is eigendom van Johan Ederveen en is te vinden op de **Galgendaal 15**. Galgendaal is genoemd naar de galg die lang geleden hier in de omgeving stond. Op het terrein van de boerderij stond vroeger een kasteel. Gerard Janssen van de Historische Kring zal er alles over vertellen. In de loop van de tijd zijn er ook enige bodemvondsten gedaan, die nu te bekijken zijn. Bij vele oudere Gendtenaren is het vrijerslaantje van de Hagevoort befaamd. De bosjes en hoge bomen die het omzoomden, zijn met de dijkverzwaring gesneuveld en sindsdien is de weg afgesloten, maar bij deze gelegenheid staat de poort open. Dhr. Ederveen weet veel over de mechanisatie van de landbouw. Op de Hagevoort worden aardappels en bieten verbouwd.

In **Doornenburg** heeft op 14 september weer de jaarlijkse culturele manifestatie in het kasteel plaats en daarbij krijgt dit jaar de kasteelboerderij met zijn Lakenvelder koeien bijzondere aandacht. In het kasteel houden de historische kringen een foto-expositie over oude, deels verdwenen boerderijen in de omgeving en oud boerengereedschap.

Huissen heeft als primeur aan de **Bloemstraat 12** een historisch kassencomplex, Mea Vota genaamd. Enkele kassen zijn opgeknapt en in gebruik voor druiven- en groenteteelt. Een aantal andere warenhuizen moet nog gerestaureerd worden en als alle plannen gerealiseerd worden komt hier in de toekomst een heemtuin. In september zijn de Frankenthaler blauwe druiven rijp voor consumptie.

De monumentale 19^e eeuwse T-boerderij met voormalige paarden en koeienstal en de oude varkensschuur, bongerd en siertuin maken het plaatje compleet. In de omgeving zijn veel moderne kassen te vinden en dan zie je het verschil.

Er is dus voor elk wat wils. Een prachtige gelegenheid om de boer op te gaan. Veel plezier.

Yvonne de Boer

Om u niet in de verleiding te brengen, deze twee pagina's uit deze Marktpraat te scheuren om bovenstaande gebeurtenissen niet te vergeten, hebben we de tekst van pagina 10 en 11 ook op een apart vel papier bijgevoegd.

Als u dit dan in uw agenda vouwt, aan uw kalender vastmaakt of wat dan ook, dan loopt u minder kans om het tegen die tijd vergeten te zijn.

En dat zou jammer zijn.

Ien 't Gendts: De kienderwage.

(Zoas al èrder is gebeur, is onderstaond vechoal uut 't geheuge van Riet Berends nor bove gekomme en hèddik (Harrie Scholten) 't vur de trouwe lèzers vetaold ien 't Gendts).

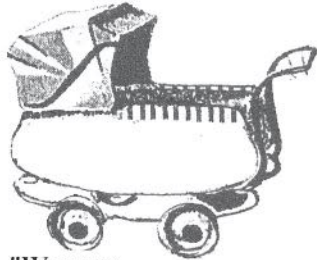
Hè'j d'r zin ien.? Dan mar gaauw aon de geng!

Op 'n mooie dag ien augustus van 't jaor 1954, ien de grote vakantie, zei mien moeder tege mien en mien jongere zusje Greetje; "Gaon gillie vandaag mar us nor Doneburg". "Wurum, wa mowwe dor doewn?" was mien reactie. "Gillie gaon oma en opa èkkes goeiedag zègge en dan medeen de kienderwage van tante Mrie meebrènge". "Wrum motte wi'j da doen?". Umdat ik da eind nie lope kan. Durrum!"

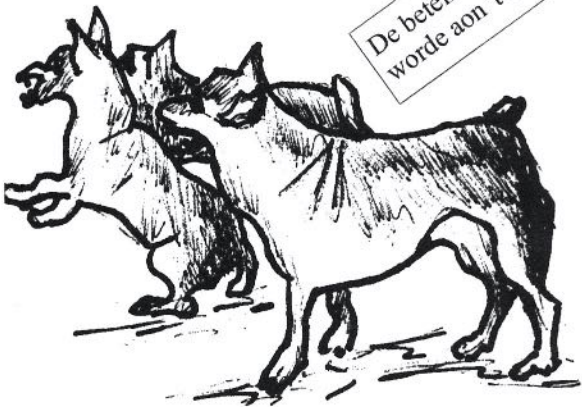
Ik dors al niks mèr te zègge, en dus gienge we nor de middag, drek nor de afwas, op pad nor Doneburg.

We liepe same over de Kapel, Angerestraot richting Krakkedèl. En dor kwame de èrste probleme ien zich.

Aon de Flierse kant van de vijfsprong ha'j dor 't woonwagekamp. Ze hadde d'r, nor we vonde, veul **hund** en

De beteikenis van de **zwarte** woorde worde aon 't eind van 't vechoal uutgeleid.

veul blage.

En die blage ware heel goed ien 't gooie mè keie en kleiklute.

Ik kneep um dor altied vur. Ze probierden ok altied mèd ow te vechte en hitsten de hund op ons aon.

Die gedachte ware nuttuurlijk wel 'n beetje overtrokke ien onze kienderlijke belèvenis.

Mèt 't hart ien de kèel deje we as of we bi'j Bruur Wassink op den hoek nor de winkel moeste en da

lukte wonderwel, want net op da moment kwam Bruur mèt de winkelwage bi'j huus ri'jje. Opgeluch konne we zonder probleme wieder lope.

'n Eind **wiederop** wònde dikke Bertha ien 'n heel erg verwaarloosd huus en dor ston tot onze schrik alwèr 'n hond te blukke en aon zien kètting te trèkke. Ge kon nooit wete of zo'n kètting **ste-rk** genoeg was. Kort tege mekaor aon lopend, aon den andere kant van de wèg, wier ok deze hindernis genomen.

Op nor de volgende hindernis: Bi'j de boederi'j van Bosman ko'j ok wèr 'n gevaorlijken hond verwachte. Mar gelukkig was dor niks da blafte.

Opgeluch dat ons lève was gerèd, kowwe we de res van de wèg volge.

Bi'j de stene paol moeste we den diek op en dan bi'j 't twidde boederitje rechts d'r wèr af.

Dor wònde Opa en Oma, tante Mrie en ome Hent. Zillie hadde vier kiendere, drie djèrnjes en één junkske.

Eindelijk ware we d'r dan. Helemôl muui van de spanningen en den afstand.

Èrs 'n beetje drinke. Da was ranja mè lekker fris pompwaoter aongelengd. Ech heel lekker smie-k ta, dan nog 'n pleske en dan bute speule.

Wi'j vonden 't bi'j oma binne ien huus altied

wel 'n beetje griezellig en duuster. Da kwam dink ik, dur de kleine re-mkes, de lège balkezoldering, de **esterikke** op te vloer en de brune ve-rf.

Ge kon d'r wel fijn bute speule ien 'n weitje rondum 'n **kulkske**. **Kulekupkes**, vlinders vange, bluumkes plukke, **kopkeukele** en meer van da soort dinge.

(Vervolg op pagina 11)

(Vervolg van pagina 10)

Aon 't eind van de middag kwam opa ons roe-pe en zei da we wèr nor huus moste, anders wier 't te laot.

Tante Mrie had de kienderwage al uut de stal ge- haold en van stof en spinnewippe ontdaon. We keke d'r nao en vonden 't mar 'n raor geval. Mar da dors ge nuttuurlijk nie hardop zègge. 'n Die-pe bak, mè binnenien 'n vierkante dèksel, 'n dubbele bojjum dus. De kap kon ien zien geheel van veure en nor achtere, Ien de bak ko'j luiers en zokke ding- ge meeneme. We kregge d'r ok 'n **rouwesklurrij en deurgestikkeld** dèketje d'rbi'j mè geborduurd bluumkes versierd.

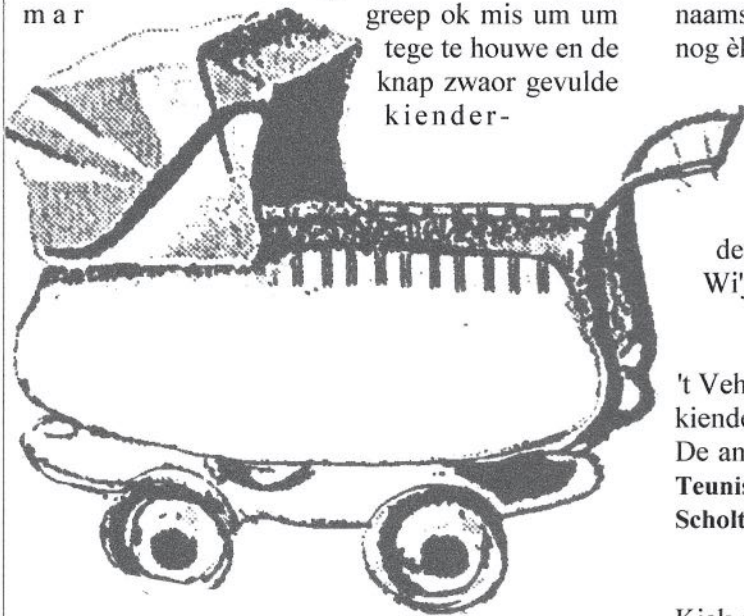
"Das 'n heel mooi dèketje," zei tante Mrie, "Ziet t'r mar goed zunig op, heur!".Dormee moste we dan aon op huus aon.

Ik vuulde mien eige wel 'n bitje opgelaote, dor bo- ven op den diek met zien beie achter 'n ouwe lège kienderwage. Ik zei tegen mien zusje: Probier t'r is ien te gaon ligge a'j kun". Now, 't gieng **krempe**, mar mè wa gedouw en gemier kregge we 't vur me- kaor. 't Rouwese dèketje d'r overhèn en allebei kregge we now zo'n bitje 'n uutgelaote gevuul. Van opgelaote nor uutgelaote dus.

Fiks douwde ik de wage vuruut, mar bi'j den af- wèg gieng 't verkeerd. Um mien zusje 'n bitje te laote schrikke dee ik net asof ik de wage mèt 'n flinke douw nor ondere wou laote gaon.

Ik zei "Zakkus??" En 't gieng! Ik douwde goed, m a r

greep ok mis um um tege te houwe en de knap zwaor gevulde kiender-

wage vloog mèt 'n gang umlèèg, de boch uut, dur 'n lège graaf en dan as laots tegen 'n nooit ge- snoeide daone heg.

En da was 't resultaat: 'n Kienderwage vol krasse, 'n **bèlkend** zusje met 'n por schramme en bulte, 'n winkelhaok ien d'r **kleed** en dan nog 'n gries, bruun en gruuun rouwes dèketje. Ja, 't lève kan hard zien. Twee hèvig geschrokke kiender, wied van huus, mar we mosten d'r toch wèr tegen ien, wèr nève diezelfde huus en hund op. Niks tege te doewn.

Uuteindelijk viel da toch wel mee. De kienderwa- gen was nog **genkechtig** en da was wel høs 't vur-

naamste. Alleen bi'j 't woonwagekamp wier d'r nog èkkes mè klute gegooïd.

Thuus viel 't wa minder mee. Dat hèwwe gewete.

Ien november is toen ons jongste zusje gebore. Zij hèt nog 'n hele tied ien de wer opgeknapte kienderwage gelège, zon- der te beseffen wat dor aon vurraf is gegaon. Wij hèmme d'r lötter nog duk schik over gehad.

't Vehoal en de plaatjes van de kleine en gruttere- kienderwage is van **Riet Berends**.

De andere teikeninge zien van mien zuster, **Truus Teunissen Scholten** (a'k die nie ha!) en ik, **Harrie Scholten** hè geprubbierd d'r Gendts van te make.

Kiek ok nog èkkes onder de streep.

Inkele wa moeilijker ogende woorde die in 't verheuilje veurkomme: (ze zien dor, nes hieronder, wa zwätter afgedruk.)

bèlkend - huilend

deurgestikkeld - doorstikt

esterik - vloertegel, plavuis

genkech-

tig - funtionerend

hund - honden

kleed - jurk

kopkeukele - kopje duikelen

krempe -

net wel, net niet, bijna

kulekupkes - kikkervisjes

kulkske - kolkje

rouwesklurrij - rose kleu-

rig

ste-rk - Het streepje betekent: de klank e lang uitspreken

wiederop - verderop.

Gemael tot Ghent

In de vorige "Marktpraat" vermeldden we dat we enige CD-ROMs gekocht hebben van "de vereniging Gelre voor Geldersche geschiedenis". Bij het uitproberen vonden we onderstaand afschrift van een akte of oorkonde, die gaat over de verpachting aan de heer ridder Jan van Bijlant van het enige gemaal in Gent, Doornenburg en Angeren, voor 3 pond per jaar, te betalen op Sint Maartensdag (11 november).

Willem van Gent, ambtsman van Over-Betuw bepaalt erbij op **29 maart 1394** dat niemand anders, ergens in genoemde plaatsen, met een wind-, ros- of watermolen mag malen op straffe van een boete van 3 pond per keer. (also ducke als dat geschiede).

De opbrengst van de boetes wordt ponsd/pondsgewijs verdeeld tussen de pachter of zijn erven en Willem van Gent, de ambtsman van Over-Betuwe.

Wij Willem etc. doen kunt etc. ende bekennen dat wij uytgegeven ende verpacht hebben heren Jan van Bylant, ridder, onsen lieven rait ende vrient ende synen erven, den wyndt ende dat alinghe gemaal tot Ghent, tot Darenborch ende tot Angeren in enen erfpacht als vur drie pont wasch jaerlix up sente Mertensdach in den wijnter te betaelen tot Nymeghen, also dat nyemant anders aldaer enich gemaal mit wyntmoelen, mit rosmoelen off quernen hebben en sall. Ende were dat ymant van den kirspele vurgenoemt yrghent sijn korne dede maelen dan up hern Jans moelen vurgenoemt off sijnre erven, so gebieden wij onsen amptluden aldaer die nu tertijt sijn of hier na koemen soelen dat sij utependen sunder wederseggen an die die dat deden also ducke als dat geschiede wanneer her Johan of sijne erven des gesynne drie pont payment, des wij die helft hebben soelen ende her Johan vurscreven off sijne erven die ander helft. In urkunde des etc.

Het zou best wel eens kunnen dat betreffende molen eertijds op de plaats stond van de Doornenburgse molen, die tijdens WO II verwoest werd. We zullen daar wel niet meer achter komen. Harrie Scholten

Oude foto

In de jaren voor de oorlog woonde in het huis naast Boerstal ("de Herberg") de familie Smolders. De vader (en later de zoon) had als een van de weinigen in Gendt een fotocamera. De familie Leferink, die later in het huis kwam te wonen, trof daar een flinke verzameling aan van fotonegatieven op glas.

Van deze negatieven zijn de foto's van gebouwen voor het overgrote deel terechtgekomen in het boekje "Gendt in oude ansichten" dat in 19 verscheen.

Vier jaar geleden beloofde Jan Leferink ons dat hij de hele fotoboel zou gaan uitzoeken maar vertelde daarbij dat we geduld moesten hebben vanwege zijn schaarse vrije tijd.

Nu verraste hij ons met een CD waarop 165 vooroorlogse foto's zijn vastgelegd. 90% Daarvan zijn foto's van personen. Van baby's tot oude mensen, groepjes en groepen.

Als er kringleden zijn die vermoeden dat er foto's van hen of van familie tussen kunnen zitten: U bent welkom bij ons.

Bovenstaande foto staat niet in "Gendt in oude ansichten". Waarschijnlijk omdat het negatief flinke beschadigingen heeft opgelopen.

U ziet het huis van Hendrik Braam in de Nijmeegsestraat, dat tegenover de panden van Boerstal en Smolders stond. Aan de bovenkant ziet u overdwars een breuklijn in het negatief. De strakke, deels zichtbare lijnen daarboven zijn geen krassen maar elektriciteitsdraden, die toen bovengronds liepen.

Van de linker benedenhoek is een stuk glas verloren gegaan. Net links daarboven ziet u een koetsier met hoge hoed op een lijkwagen. Rechts verschijnt de neus van een volgauto. Op het dak van het huis hangt de Nederlandse vlag halfstok. Kennelijk de begrafenis van een "hoogwaardigheidsbekleder"

Hendrik Braam had een winkeltje met devotieartikelen. Daarom ziet U een hele rij heiligenbeelden in de etalage staan.

Harrie Scholten

Maison la Soliekorst of hoe de kadastrale atlas gebruikt kan worden.

In 1832 wordt in Nederland het kadaster ingevoerd. Vanaf 1818 zijn tientallen landmeters in de weer om in het hele land grenzen van erven en tuinen, boomgaarden, bouw- en weilanden, uiterwaarden en noem maar op, kortweg alle bezittingen in te meten; de opbrengst te schatten en vast te leggen. Het doel is tweeledig: de grenzen van ieders bezittingen worden nauwkeurig vastgelegd en op de tweede plaats krijgt de staat betrouwbare gegevens om grondbelasting te heffen.

Voor Gendt gebeurt dat tussen 1830 en 1832. Hoe dat in zijn werk gaat, is beschreven in de kadastrale atlas.

De landmeters tekenen vijf kaarten: een overzichtskaart van de hele (kadastrale) gemeente en vier van de secties *het Dorp Gent, Hulhuizen, Wolburgen* en *Flieren*. De secties zijn verdeeld in een aantal kaartbladen. Op de *Oorspronkelijk Aanwijzende Tafel* staan de nummers van de percelen, het soort eigendom, de oppervlakte, de klasse waarin het ongebouwde eigendom was ingedeeld, de belasting die over het gebouwde eigendom betaald moest worden en de lijst van eigenaars en vruchtgebruikers.

Twee jaar geleden presenteerde de Historische Kring Gente samen met de Stichting Kadastrale Atlas Gelderland 1832 de gegevens van Gendt.

De atlas is op verschillende manieren te gebruiken. Dit stukje is bedoeld als aanzet voor een onderzoekje. Allereerst kun je gewoon in de atlas neuzen. Toen de kring in 1999 Gendtenaren de gelegenheid bood om kennis te maken met de atlas, was het eerste wat de mensen deden: kijken of het huis waarin zij woonden op de kaart stond. Was het al in ons bezit, is er iets veranderd aan de grootte van de percelen, heeft een van mijn voorouders grond gekocht of verkocht? Sommigen kwamen tot de ontdekking dat er dingen anders waren dan ze jarenlang aangenomen hadden. Dan is het interessant om na te gaan wanneer en hoe die veranderingen plaatsgevonden hebben.

Om een voorbeeld te geven heb ik gekozen voor de Oliehorst. Het had ook een andere keuze kunnen zijn. In 1832 is de boerderij van Jacobus Nicolaas Blaauw. Dat is een koopman uit Arnhem. De naam wordt gespeld als *Olykorst* en hij staat aan de *Olykorstestraat*. Wanneer we de OAT erbij nemen om te kijken hoeveel grond erbij hoort, moeten we al meteen constateren dat er een fout in zit. Op de alfabetische lijst van grondeigenaars die in de kada-

trale atlas op bladzijde 70 staat, bezit Blaauw 18 hectare, 34 are en 20 centiare. Wanneer we dat vergelijken met andere cijfers, gegevens van de Oorspronkelijke Aanwijzende Tafel (bladzijden 50-69) en de oppervlakte van de verschillende percelen bij elkaar tellen, blijkt Blaauw bijna dubbel zoveel grond te bezitten: 33.41.10 hectare. Daarmee komt hij in de lijst van grootste natuurlijke eigenaren op de vijfde plaats. Dat krijgt nog meer reliëf als je weet dat het grootste bezit van de twee belangrijkste grondeigenaars in de uiterwaarden ligt. Het huis van Blaauw wordt voor de belastingen aangeslagen voor 54 gulden. Alleen G. Merkes (Huis te Gent), de weduwe van H. Sam (in de huidige Torrenlaan), L. Maurits (Hagevoort) en A. Pruynt (Munnikhof) krijgen een hogere aanslag in de bus. In totaal is Blaauw goed voor zeventien percelen. Het betreft vooral bouwland. **Op het kaartje (zie volgende pagina)** is te zien waar zijn bezittingen lagen. De percelen met de nummers A 56, 57 en 63 zijn blijkbaar van mindere kwaliteit. In tegenstelling tot het andere bouwland (klasse 2) zijn deze ingedeeld in klasse 3. Deze indeling geeft een goed inzicht waar in Gendt de beste grond ligt.

Al voor het invoeren van het kadaster in 1832 is de overheid bezig om kaarten te maken die een basis zijn voor het heffen van grondbelasting. Dat zijn de verpondings- en pre-kadastrale kaarten. In het rijksarchief in Arnhem zijn een paar prachtige exemplaren van Gendt te bewonderen. Jammer is dat de tekst die bij die kaarten hoort, verloren is gegaan. Wanneer we de Franse kaart van 1810 (*Plan parcellaire de la commune de Gent, Arrondissement de Thiel, Canton de Bommel*) vergelijken met die van 22 jaar later, vinden we *Maison la Olyhorst*. De kaart van 1810, waarvan ook een Nederlandstalig exemplaar bestaat, leert dat er heel weinig veranderd is aan de oppervlakte en de grenzen van de percelen.

Wanneer een eigenaar (een deel van) zijn bezittingen verkoopt, worden de wijzigingen verwerkt in de S.A.T., de Suppletoire Aanwijzende Tafel. Daarin kan iedereen precies nagaan wanneer de overdracht plaatsgevonden heeft en aan wie. In het kader van dit korte artikel was het moeilijk om die gegevens te raadplegen. Het Kadaster vraagt daarvoor leges. Er is een uitzondering voor historisch onderzoek. Daarvoor moet een schriftelijk verzoek ingediend worden bij de Inspecteur van Belastingen in Apeldoorn. Die stuurt het verzoek door naar de rijksarchivaris in Arnhem. Deze neemt de beslissing of er werkelijk sprake is van onderzoek. Apeldoorn geeft dan al of niet toestemming. De

(Vervolg op pagina 16)

(Vervolg van pagina 14)

procedure kan enkele maanden duren. Het is dus iets meer dan *Even Apeldoorn bellen*.

Jacobus Blaauw of zijn erfgenamen hebben de bezittingen in Gendt van de hand gedaan. Op 24 november 1920 verkoopt notaris P. Van Bunge uit Bemmel boerderij de Oliekorst. Hij doet dat in opdracht van de heer A. Smits-Gompertz uit Eindhoven. De boerderij is dan 66.68.00 hectare groot. Een deel ervan ligt in de kadastrale gemeente Doornenburg. Omdat de gegevens van die laatste gemeente (nog) ontbreken, is nu niet na te gaan of Blaauw daar ook al bezittingen gehad heeft. Wel is duidelijk dat tussen 1832 en 1920 de eigenaar van de Oliehorst er in Gendt grond bij verworven heeft. Er komen in 1920 namelijk percelen onder de hamer die bij de invoering van het kadaster niet tot de Oliehorst behoorden. In totaal ontvangt de Eindhovense eigenaar 224.710 gulden voor zijn Over-Betuws bezit. Het bedrijf wordt versnipperd, want uit de stukken blijkt dat er wel een twintigtal kooplustigen ingezet hebben.

Het mag duidelijk zijn dat dit artikeltje niet bedoeld is om de geschiedenis van tweehonderd jaar Oliehorst te beschrijven. Het laat alleen enkele mogelijkheden zien hoe de kadastrale atlas gebruikt kan worden. In plaats van de Oliehorst had iets anders gekozen kunnen worden. Misschien duikt iemand eens in de geschiedenis van de Gendtse steenfabrieken. De atlas geeft voldoende aanknopingspunten.

Geert Visser

OPENBARE VERKOOPING
VAN DE
BOERDERIJ „DE OLIEKORST”
MET
beste BOUW- en WEILANDEN,

GELEGEN IN DE KADASTRALE GEMEENTEN

GENT en DOORNENBURG

IN DE OVER-BETUWE,

ter gezamenlijke grootte van 66.68.00 H.A.

EIGENDOM VAN

den WelEdelgeb. Heer A. J. M. SMITS—GOMPERTZ
te Eindhoven.

Inzet: 10 NOVEMBER 1920,

Toeslag: 24 NOVEMBER 1920,

telkens des voorm. elf uur,

in het „Rijnhôtel”, nabij de Schipbrug te Arnhem.

TEN OVERSTAAN VAN

den Notaris P. W. P. VAN BUNGE

TE BEMMEL.

Aanwinsten

Aansluitend op onze vorige vermeldingen ontvingen wij:

Van Theo Wegman: 19 bidprentjes en genealogiegegevens

Van John Mulder: 7 foto's

Van Mevr. Basten Janssen: 11 bidprentjes.

Van Petra Roelofs: 1 hele bos bidprentjes, 1 paar hoge 2e hands kinderklompjes.

Van Harry Peters, Doornenburg: prentje van priesterwijding Gerrit Mathijssen.

Van Mw Mar. Hendriks-Teunissen: een eendelige hinkeman.

Van J.Lubberink: een streekkaart Betuwe.

Van Thé Otemann: een hele dikke bos Vincentiuskaartjes (dragerskaartjes) 1986 - 2002.

Van Henk Leenders: sorteerschalen van collectes Armbestuur

Van Gerda Cornelissen-Rasing: 1 pagina uit Gelderlander van 23 november 1911 over de Schoolkwestie van onderwijzer Metzger.

Van Aad Lakerveld: Door vliegtuig gedropte oorlogskrant "De Luchtpost" in 1941.

Van Jan Meurs: serie oude foto's van boerderij en familie "de Lootakkers

Van Jos Niels: Een bandje over de bouw en inwijding van de Mariakapel in Hulhuizen en de schop (bats) waarmee de eerste spade grond werd gestoken voor de bouw van de kapel.

Aankoop boek: Op het spoor van Romeinen en Bataven, van Michiel Hegener (Teleac)

Duidelijk is vanzelfsprekend dat we alles in dankbaarheid hebben geaccepteerd.

Terugblik op evenementen

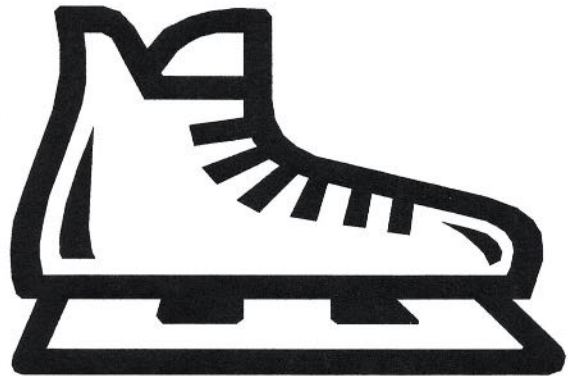
Sinds het verschijnen van de vorige Marktpraat hebben er al weer 2 lezingen plaatsgevonden.

Op 12 februari j.l. kwam **dh. Broere** ons vertellen en ruimschoots laten zien over alles wat met de schaatsport te maken heeft.

De lezing was genoemd "**Winteraardigheden en winterarigheden**"

Hij had een grote en een bijzondere collectie schaatsen bij zich, als ik mij goed herinner vanaf eind 1800. Daarnaast had hij verschillende diaserie's bij zich, waarin hij o.a. oude prenten had opgenomen over de schaatspret, en zijn belevenissen op het ijs; de diverse grote tochten die hij had geschaatst. Dit alles wisselde hij af met stukjes proza.

Een zeer boeiende avond, we hadden er nog minstens 2 avonden aan kunnen vastknopen! Er was een ruime belangstelling.

Op woensdagavond 19 maart j.l. verzorgde **dh. E. Hakemulder** uit Gendt een lezing over de **Tweede Wereldoorlog**.

Ook deze avond werd goed bezocht.

Hij had vele voorwerpen van uiteenlopende aard meegebracht. Hier was veel belangstelling voor en desgevraagd gaf dh. Hakemulder deskundige toelichting.

Daarnaast was er een interessante diapresentatie.

Ook voor hem was deze avond haast tekort, maar hij reikte ons zoveel informatie aan dat we rond half 11 allen verzadigd waren.

Wederom een boeiende avond.

Ondanks het feit dat onze **jaarlijkse excursie** samenviel met moederdag, was deze toch redelijk goed bezocht. We vertrokken om 13.15 uur vanaf ons kringgebouw naar het stadsmuseum "**Hof van Hessen**" in Huissen. We werden daar ontvangen door Piet Driessen, van de historische kring Huessen. Hij vertelde ons het een en ander over het museum, daarna gingen we op weg voor een ruim twee uur durende **stadswandeling** door Huissen. Zelfs diegenen die Huissen toch redelijk goed kennen kwamen toch weer op onbekende plekjes. Ik had deze wandeling zeker niet willen missen en gelukkig waren de weergoden ons goed gezind.

Ineke de Haan

Over de komende evenementen kunt u lezen op de pagina's 2, 4, 8 en 9.

Staatnaamgeving van Gendt

De vorige keer heb ik iets verteld over onze eerste deelname aan de straatnamencommissie van de nieuwe gemeente. Nu een verslag van de commissiebijeenkomst van 20 januari 2003. Bij de agenda stukken ontvingen we een stukje theorie over straatnaamgeving in het algemeen. In Nederland gaat niets zonder regels, zelfs ons huisnummerbordje ontkomt er niet aan. Er is zelfs een Nederlandse norm NEN 2773 voor : huisnummers, wijze van nummeren en plaats. Van de gemeente Doetinchem was een voorbeeld bijgevoegd over de inhoudelijke kant van het naamgeven: "Een handleiding en uitgangspunten voor naamgeving van straten en projecten in hun gemeente".

De wettelijke basis van naamgeving is vastgelegd in artikel 174 van de gemeentewet. Verder vinden we in de handleiding iets over het taalkundig aspect. Het omgaan met de historische namen en gebruik van dialectische namen. In het taalkundig aspect lezen we: geen straatnamen gebruiken die associaties opwekken aan te alledaagse, banale of onwenselijke zaken, begrippen en woorden. Ook een straatnaam brengt een gevoelswaarde met zich mee, aldus de handleiding. Wie hier meer over wil weten, kan de agendastukken inzien bij de kring.

Nu terug naar de namen van Gendt.

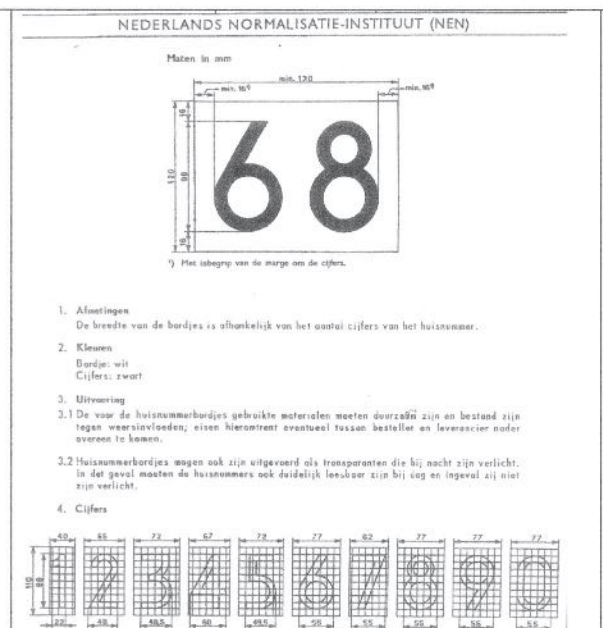
Het uitbreiden van het industrieterrein leverde ons slechts één nieuwe straat op. Omdat het hier om een verlenging van een bestaande straat de Biezenkamp ging, lag het voor de hand in te stemmen met het doorzetten van de bestaande straatnaam. Geen nieuwe naam, wel een stukje nieuwe straat toegevoegd aan Gendt. Deze uitbreiding was voor mij aanleiding om ook de naam "Bedrijventerrein Gendt-Bemmel" aan de orde te stellen.

Dit voorstel had ik de vorige vergadering al ingebracht. Tot mijn verbazing was dit punt niet geagendeerd. Bij de ingekomen mededelingen kon ik het alsnog op de agenda van de vergadering geplaatst krijgen. Na enig overleg heeft de commissie ingestemd de naam "Bedrijven Park Gendt" voor te dragen aan het college van Burgemeester en Wethouders van onze nieuwe gemeente.

De motivatie van naamverandering is :

- Beëindiging van de samenwerkingsovereenkomst, per 1 januari 2003 van de toenmalige gemeente Bemmel en Gendt.
- Nieuwe ontwikkeling in het gebied, met name uitbreiding van het huidige terrein.

Voordat het verzoek naar Burgemeester en Wethouders gaat, wordt onderzocht, hoe de belanghebbers hierover denken. Plan van aanpak is een info naar de vereniging van ondernemers VERON

en het wijkplatform "Rondom Gendt", met het verzoek bewoners en bedrijven hierover te informeren en de reacties te verzamelen.

Voormalige namen

Stand van zaken, om historische namen van Gendt teruggeplaatst te krijgen op onze straatnaamborden: we weten dat het college inmiddels heeft ingestemd met het plan van de Historische Kring. Dus binnenkort kunnen we ze lezen in onze straten. Momenteel is het, zoals de gemeente het benoemt, in uitvoeringstraject. De gemeente laat echter weten dat hiervoor nu nog geen budget beschikbaar is, dus wordt vervolgd.

Historische namen

Uitgangspunt van de gemeente Doetinchem is dat bij benoeming van nieuwe straten getracht wordt om met medewerking van de oudheidkundige kring een historische naam voor te dragen.

De meeste straatnamen van Gendt hebben een historische achtergrond. De straatnamencommissie van de nieuwe gemeente heeft naast de bestuurlijke vertegenwoordigers ook drie afgevaardigden van de plaatselijke Historische Kringen en zelfs een streek-historicus in de commissie opgenomen. De historie is dus voor 50 % vertegenwoordigd in onze commissie.

Voor de toekomst van de straatnaamgeving ziet het er goed uit.

Hoe dat in het verleden ging, lezen we in een artikel van de Gelderlander van 19 maart 1963. Zie hiervoor de volgende pagina

Bovenstaand artikel heeft een vervolg op pagina 20

Gerward krijgt een straat; hoe aanzienlijk was hij wel?

GENDT -- De Raad van Gendt heeft gisteravond een nieuwe straat de naam Gerwardstraat gegeven. In de preadviezen van het college van B. en W. was sprake van een "aanzienlijk pastoor", hetgeen voor de heer Smijers reden was eens te informeren of er dan ook al wel eens onaanzienlijke pastoors waren geweest.

Boekenlijst bestaat nog steeds, in het Vaticaan

Uiteraard was alle hilariteit die ontstond, voortgekomen uit het feit dat men het woord "aanzienlijk" verkeerd had uitgelegd. Overigens vonden de beide heren Nissen het veel beter, als het dan toch een pastoor moest wezen, pastoor Huygens - van veel recenter datum - te eren

De voorzitter was het daar wel mee eens, maar wees toch op de grote betekenis die deze pastoor voor Gendt moest hebben gehad, al leefde hij dan in de negende eeuw.

Wie was deze pastoor Gerward?

Wij vinden een vrij uitvoerige beschrijving van wat wij van hem weten op het boek van dr. J. Wolters "Gendt aan de Waal."

"Op het eerste jaar van koning Lodewijk (de Vrome) onder abt Adalungus, gaf Gerward, een priester in de gouw Betuwe, in het dorp Gendt vijf hoeven en in Thesla (Teselaar in Bemmelen) twee hoeven met alle bijbehorende gebouwen en bewerkte grond en zijn aandeel in het bos in Soeren en nog meer goederen tot aan de monding van de IJssel en de Waard zelf, waarop de kerk gebouwd is, en met alles wat daarbij hoort, welke Waard gelegen is tussen rivier de Waal en Gendt en dertig lijfeigenen. Gedaan te Aken in het keizerlijke paleis"

WELGESTELD

Waaruit we mogen opmaken dat pastoor Gerward inderdaad aanzienlijk was is in gesteldheid van "welgesteld". Het bezit dat hij hier overdroeg was tegen de tachtig hectaren groot met een zevental hoeven erop, bovendien nog de lijfeigenen. Hij droeg dit bezit over aan de abdij van Lorsch die omstreeks 800 en later zeer veel bezittingen had in de Betuwe.

GEREGISTREERD

De boekenschat van Gerward is echter kort na zijn dood vermoedelijk geregistreerd op de abdij in Lorsch. De lijst is nog steeds contact, eveneens in het Vaticaan.

Op die lijst staan niet alleen boeken die men bij een dorpspastoor, zij het dan met een pastoor met wereldwijde contacten - tenslotte was Aken en vooral Lorsch ver weg - niet zou verwachten, zoals de heilige schriften met commentaren van kerkvaders als Augustinus en Hieronymus, maar ook wetenschappelijke geschriften, voorzover daarvan in die primitieve tijden sprake kan zijn. Het merkwaardigste van allen is wel het voorkomen van de Eneis van Vigilius in de bibliotheek. Waarschijnlijk vertegenwoordigde dat boek in die tijd een ongehoord humanistische kijk op het leven. Verder komen er nog werken van de Engelsche schrijver Beda op voor. Het boek dat bewaard is gebleven bevat een aantal kleine werken van Augustinus: "Over het goede van het huwelijk en de heilige maagdelijkheid en de weduustaat".

AFZIJDIG

De overige titels van het boekje geven ons inzicht in de alzijdige geestelijke invloed van Sint Augustinus, die door pastoor Gerward ook op het oude christelijke Gendt zal hebben gewerkt.

En het moet dus wel een zeer be-

schaafd mens zijn geweest en anderzijds toch ook een echte Gendtenaar, deze plaatselijke grondbezitter en agrariër van huis uit, verbonden met zijn volk vanaf zijn jeugd, deze pastoor Gerward, die op de Gendtse statie tientallen jaren gezeteld heeft.

Men mag na dit alles wel vaststellen dat pastoor Gerward werkelijk wel een straat in Gendt waard is. In hoeverre hij van beslissende invloed is geweest op de geschiedenis van plaats en streek is uiteraard moeilijk na te gaan; dat die er is geweest staat wel buiten kijf. Dr. Wolters heeft zelfs reden aan te nemen, dat dit niet het enige bezit was van Gerward.

Waar kwam Gerward vandaan? Mogelijk is hij een zoon van de Aanzienlijke (weer een!) Ruthardus, die een boerderij aan de abdij gaf, die lag in de Waard; en die Waard blijkt in 815 aan Gerward toe te behoren. De conclusie ligt dus voor de hand.

Het merkwaardige van Gerward is dat wij niet alleen zijn naam kennen (al heel zeldzaam in die tijd) en dat wij zelfs niet alleen weten welke transacties hij deed met het hof in Aken (waar hij goed thuis blijkt) maar dat wij zelfs weten welke boeken zich in zijn bibliotheek bevonden; die bibliotheek is trouwens op één boek na geheel verdwenen. Dat ene boek bevindt zich in de Vaticaanse bibliotheek.

Vervolg van pagina 18

Schatten uit het vaticaan

Dat Gerward ons blijft boeien lezen we in de artikelenreeks van onze kring, sectie F, bijdrage 8 van Tom Nahon, bijdrage 18 van Geert Visser, bijdrage 19 van Antoon Peters en bijdrage 20 van Yvonne de Boer.

Geert Visser vindt zijn aanleiding om over Gerward te schrijven in het boek, Weer, wind en water in de lage landen, van J. Buisman.

Antoon Peters komt Gerward tegen in de 68 uittreksels van de oorkonden en notities over Gendt en Doornenburg van het klooster Gravendaal bij Goch.

Gerward blijft een belangrijk persoon om te volgen. Het college van Burgemeester en Wethouders heeft in 1963 heeft het dus goed gezien om een straat naar hem te vernoemen. (Zie vorige pagina)

Naar aanleiding van een aankondiging over een tentoonstelling werd ook mijn aandacht op Gerward gericht. In de Gelderlander las ik dat ongeveer honderd unieke stukken van het Vaticaan naar Nederland komen en deze "Schatten uit het Vaticaan" van 11 september t/m 30 november te zien zijn in het museum Catharijneconvent te Utrecht.

Onze Gerward had in 826 ook al een band met Utrecht. Dus mijn aandacht was getrokken. Volgens Paul Lehmann (zijn hele artikel volgt binnen afzienbare tijd als publicatie van de Historische Kring Gente) was Gerward in bezit van de oudste boekenverzameling van de Nederlanden. Deze schatten van Gendt zijn via Lorsch, deels terecht gekomen in het Vaticaan.

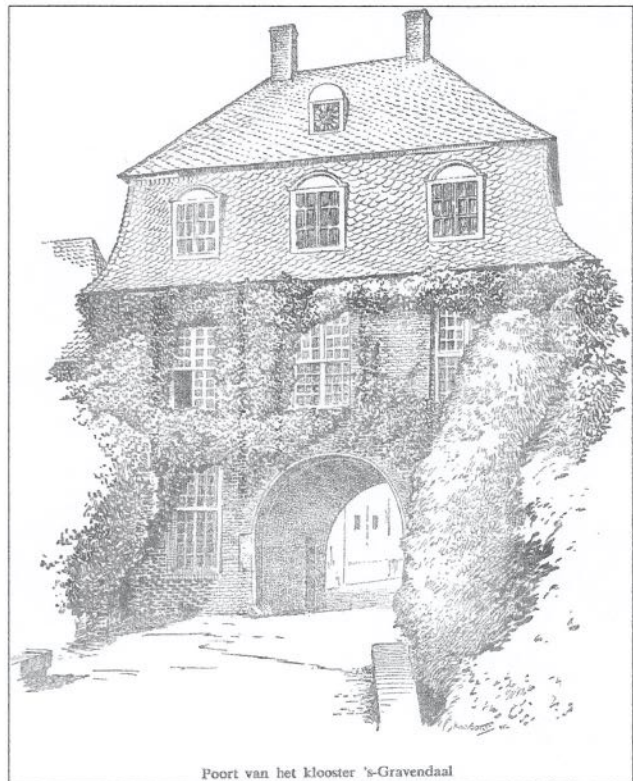
Onze kring heeft het Catharijne convent een brief geschreven waarin we Gerward en zijn bibliotheek onder hun aandacht brengen. Met de hoop dat zij deze kunnen opsporen en toestemming krijgen ze naar Nederland te halen.

In de straatnamencommissie van de gemeente Lingewaard gaan stemmen op, om de titel van de personen weer op de straatnamenborden terug vermeld te krijgen, Pastoor Gerward (790) – (852) een goed idee toch ? Een bordje met wetenswaardigheden over de naamgever van deze straat zou voor deze Gerward, wel op zijn plaats zijn.

Gerard Janssen.

Schatten uit het Vaticaan

UTRECHT • Ongeveer honderd unieke Vaticaanse schatten zijn van 11 september tot en met 30 november te zien in Museum Catharijneconvent in Utrecht. De pauselijke kostbaarheden zijn nooit eerder aan het publiek getoond. Het gaat om onder meer de pauselijke tiara waarmee Johannes XXIII werd gekroond, de ring van Pius XII en voorwerpen zoals mijters, boekbanden, kelken en reliekhouders. Aanleiding voor de expositie *Pracht en praal van de Paus* is het feit dat Nederland 150 jaar geleden, na de reformatie, weer in bisdommen werd ingedeeld. ANP

Providentia

In 1892 kwam Pastoor Huigens naar Gendt. Hij had al spoedig door dat het met de toestand van de armen in Gendt niet best was. Hij nam het initiatief tot het maken van een voorziening voor de moeilijkheden voor de armen. Deze voorziening bestond uit een werkverschaffing waarmee de behoeftigen in de gelegenheid gesteld werden tegen betaling arbeid te verrichten. Het pluizen van touw voor scheepstimmerwerven, het maken van fruitkistjes en dergelijke bezigheden.

Aangezien het woord voorziening in het Latijn "**Providentia**" wordt genoemd, koos hij deze benaming. In 1894 werd, wederom op initiatief van de pastoor, een werkliedenvereniging "**Providentia**" opgericht. Voor beide, met elkaar overeenkomende belangen, was een ruimte nodig. Daartoe werd in 1896 een gebouw neergezet, waar thans in 2003 "de Leemhof" staat. Het gebouw werd "**Providentia**" genoemd.

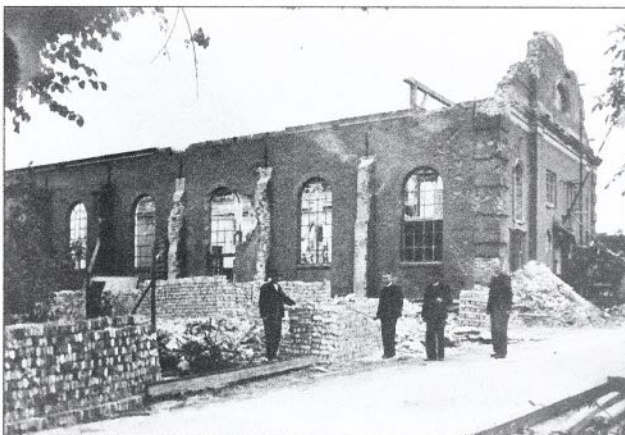
In 1908 kwam de kerk gereed, die gebouwd was wegens ruimtegebrek in de vorige kerk van 1844, op de Markt.

Het duurde even, maar in januari 1912 werd gestart met R.K. bijzonder onderwijs voor meisjes. Het gebouw aan de Dorpstraat werd tevoren daarvoor geschikt gemaakt (en later als meisjesschool uitgebreid). De werkliedenvereniging verhuisde naar de Markt, naar de oude kerk, die toen de naam "**Providentia**" kreeg.

Eind 1944 kwam de oorlog in alle hevigheid ook over Gendt heen.

Het gebouw op de markt werd onherstelbaar beschadigd.

Na de bevrijding werd in de Dorpstraat een gebouw geplaatst dat dienst ging doen als noodkerk. Toen de kerk die thans dreigt afgebroken te worden, in 1952 gereed was, werd de noodkerk verenigingsgebouw, waarmee de naam "**Providentia**" weer in Gendt terugkwam.

"Providentia" anno 1945 in desolate toestand

De naoorlogse noodkerk (in feesttooi), die na aanpassing "Providentia" werd.

H.Scholten

Vuilafvoer. *Vervolg van pagina 5.* Net voor het gereedkomen van deze Marktpraat vond ik nog een verslag van 2 gemeenteraadsvergaderingen in januari 1862 waarin de reiniging van het openbare gemak aan de orde kwam. Op een inschrijving bood A. van Vorrsselen dit aan voor f. 6.50. De raad vond dat nogal duur want de secretruimer mocht de mest zelf houden.

De burgemeester had een tussenoplossing. Als de ruimer de mest in de bijgelegen wei van de burgemeester zou aanbrengen, wilde hij wel één vierde deel van de prijs betalen. Bij een nieuwe aanbesteding op 14 januari bood de "minst eischende" Hendrik Buurman aan dit te willen doen voor f. 4.=. Of Buurman daarna voor de mest aanbrengen in de wei van de burgemeester nog een gulden ontving, vertelt de geschiedenis niet.

14 - 2/1862
De burgemeester heeft aanbesteed het bediener van het openbaar gemak voor de som van vier gulden aan den persoon Hendrik Buurman als minst-eischenden en zal hij na behoorlijke intreactie van zijn werk betaald worden uit den post der begroting voor het jaar 1862 Hoofdst. II, afdeling I, artikel 5.

ZATERDAG 19 MAART 1949

Koffieroom en Slagroom vrij

Geachte ingezetenen van Gendt,

Thans kunt U weer genieten van een heerlijk kopje koffie en andere lekkernijen met **KOFFIEROOM** of **SLAGROOM**.
DE PRIJZEN ZIJN:

KOFFIEROOM 20% : ½ liter 30 ct., ¼ l. 60 ct., ½ l. 105 ct., 1 l. 200 ct.
SLAGROOM 40% : ½ liter 60 ct., ¼ l. 120 ct., ½ l. 210 ct., 1 l. 400 ct.

Verder leveren wij: Alle soorten flesjes Nutricia producten.
Roomboter, Prijsklasse I, per ½ kg. f 2,24
Margarine, Prijsklasse I, per ½ kg. f 0,68

Wij bezorgen dagelijks bij U aan huis. Laat geen ledige flessen in een donkere hoek staan, maar geef ze zo spoedig mogelijk aan onze bezorgers mee, dan kunnen wij U steeds vlug en correct bedienen.

Beleefd aanbevelend,

WED. G. J. EVERS - MELKHANDEL - GENDT (O.B.)

**TE KOOP
EEN BASCULE**

keus uit twee

Tevens een pracht

Winkelopstand

CHRIS TAP

WINKELBEDRIJF

TELEFOON 289 - GENDT

18-06-49

02 June
1949

GEVRAAGD

een Chauffeur (monteur)

Voor luxe wagen, niet beneden 21 jaar
In- of extern.

GARAGE GEBR. EDERVEEN - GENDT

18-06-49

TE KOOP

BILJART m. prima laken,
een 2-pers. Ledikant met
matras en in g. st. zijnd
zwart Fornuis.

Café v. d. VELDEN, G-129
te Gendt.

BIJ FEEST OF GROTE PARTIJ

Gebak van Zweers

HOORT ERBIJ!

=

SPECIALITEIT IN:

TAARTEN — GÉBAKJES

Chocolaterieën en Suikerwerken

J. TH. ZWEERS

NIJMEEGSESTRAAT A-28 — GENDT (O.B.)

Huismoeders!

TOBT NIET LANGER met Uw 'oude versleten
Naaimachine, die al zo oud is als „De Gelderlander”

U kunt **NIEUWE NAAIMACHINES**

kopen onder volle garantie

(gedurende 5 jaren) bij:

A. W. Huberts & Zn.

GEDIPLOMEERD MONTEUR - GENDT

Alle Reparaties SPOEDIG en BILLIJK

1949

VOOR DIRECT
TE HUUR GEVRAAGD:

houten noodwoning

lieft 6 bij 10 M.

Brieven m. prijs te richten

aan J. A. KERKMAN,

Flieren D. 80,

Gendt (Gld.).

17-11-49

BETER RIJDEN

AUTO-RIJLESSEN

VOOR DE BETUWE

R. EDERVEEN

RIJSGEDIPLOMEERD AUTORIJSCHOOL

TELEFOON 214 EN 296 — GENDT

28-2-49

Leden

wegens overlijden hebben we afscheid moeten nemen van ons lid **Nieske Ederveen-v/d Pol**. Wij wensen de nabestaanden veel sterkte bij de verwerking van het hun overkomen verlies.

*Wij willen haar rust geven bij de Heer,
in wie ze zo'n groot vertrouwen had.*

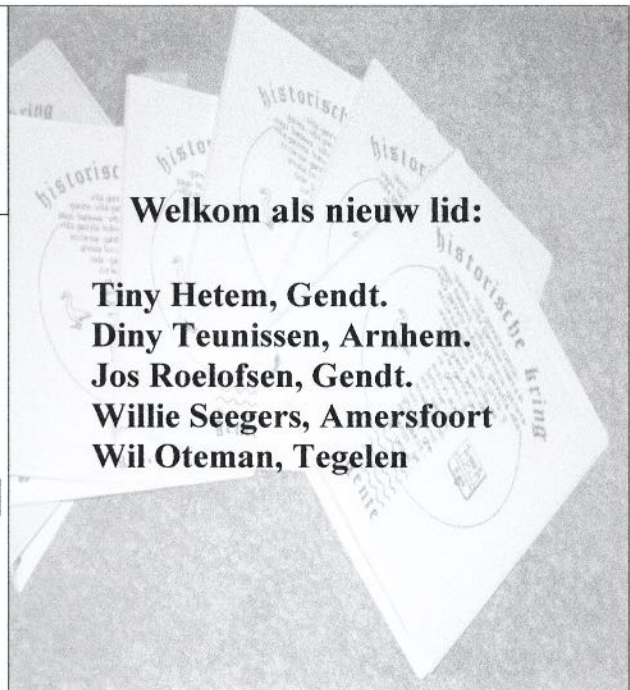
8 april 2003

Dankbaar voor alle liefde en warmte die ze gaf gedurende haar zorgzame leven.
Verdrietig om het zo plotselinge heengaan van onze lieve ma en oma.

Nieske Gouda Ederveen - van de Pol

weduwe van
Hendrik Peter Ederveen

is in de leeftijd van 80 jaar overleden.

Welkom als nieuw lid:

Tiny Hetem, Gendt.
Diny Teunissen, Arnhem.
Jos Roelofsen, Gendt.
Willie Seegers, Amersfoort
Wil Oteman, Tegelen

Het jaarverslag van de gemeente Gendt over 1893 bevat een artikeltje over het Armwezen. De tekst luidt:

Het jaar 1893 was gunstig voor den behoeftigen werkman, daar door het gunstige weder in den zomer de steenfabrieken bijna niet hoefden stil te liggen.

Hierbij kwam ook nog het uitnemend gelukken der aardappelen en het brood niet duur, zodat over het algemeen de behoeftigen in deze gemeente geen gebrek hebben geleden.

Een minpunt was: "Het misbruik van sterken drank neemt eer toe dan af, niettegenstaande het gestrenge toezicht daarop. In het openbaar komt dronkenschap weinig voor, doch binnenshuis schijnt thans het gebruik van drank toe te nemen.

Oud en nieuw nieuws

Marktpraat is het contactorgaan van de Historische Kring Gente.

Naast dit contactorgaan worden regelmatig 'Bijdragen van de Historische Kring Gente' uitgegeven. Deze bijdragen zijn publicaties, die - na lezing - in uw map opgeborgen kunnen worden bij de er in aangegeven sectie.

De eerste opbergmap wordt bij het aangaan van het lidmaatschap gratis uitgereikt.

Het lidmaatschap van de H.K.G. bedraagt € 11.= per jaar. Daarnaast heeft u de keuze om een abonnement te nemen op het jaarboek "Terugblik", dat onder auspiciën van 5 historische verenigingen uit de Betuwe rond het jaareinde wordt uitgegeven. De kosten van het abonnement hierop zijn € 6.=. (Circa € 2.50 voordeel ten opzichte van de losse verkoop.)

"Marktpraat" en "Bijdrage van de Historische Kring Gente" verschijnen gratis voor de **362 aangeslotenen en 17 ruillenden en instellingen. Samen dus 379**

De vaste openingstijden van ons onderkomen, nog gehuisvest in "Marca XX" op het adres Markt 20, zijn van september tot en met juni: elke maandagavond van 20.00 uur tot 22.00 uur en elke woensdagmorgen van 9.30 uur tot 12.00 uur. ■

Colofon:

Historische Kring Gente

Secretariaat: Yvonne de Boer

Waterwolf 31

6681 TH Bommel

☎ 0481 422400

e-mail

historischekringgente@betuwe.net

Redactie Marktpraat: Harrie Scholten

H.Braamstraat 2

6691 ZD Gendt

☎ 0481 421503

website

www.historischekringgente.nl

Huisvesting: in Marca XX

Markt 20, Gendt

Betalingen:

Hist.Kring Gente te Gendt

banknummer 1164 26 705

gironummer 23 35 165